

POKROK ZÁPADU

Weekly Edition. Published by Pokrok Západu Ptg. Co. 1211 So. 13th St. - Tel. 1008.

Subscription \$2.20 per year. Vychází každou středu.

Vydává: Tiskárské Družstvo

Titulárna: 1211 jižní 13th ulice. Telefon 1008.

Řídící redaktor: J. Rosický

Pro Spoj. Státy a Kanadu oběhli na rok: \$2.20 Spolu s Křesťanskou Američkou: \$3.00

Obilniny. Dvojnásobná a třnásobná úroda... Dřevná a rýbná obilniny... Závěrky peněz

POKROK ZÁPADU, Omaha, Neb.

Omaha, Neb., 23. června '79.

A ZASE JINÁ NEJRYCHLEJŠÍ LOŮ. Tentokrát je to parní lodice Ellide, která minulý týden urazila na Hudsonu míli za 1 min. 38 sek., tedy rychlostí 36 1/2 mil za hodinu.

NOVÝ VYSLANEC DO ŠPANĚLSKA, Woodford, prý neodjede na své místo až koncem července. To asi prezident McKinley nemá na spěch se skončováním záležitosti kubánské.

VZHLÉDEM KU USVĚDČENÍ ZPRONEVĚŘILÉHO POKLADNÍKA STÁTNÍHO v Nebraska, Bartleyho, lze nyní poznati, proč jeho zástupci usilovali všemožně aby souzen byl jinde než v Omaze.

JAPANSKO PROTESTUJE PROTI PŘIPOJENÍ Havajské ku Spoj. Státům a to proto, že by připojením zrušena byla výhodná smlouva, jakou s Havajskem uzavřena má. Protest jeho je zcela přirozený.

Z WASHINGTONU SE SĚLUJE, že zrušit velkou měrou poptávka po menších bankovkách, což přispívá se větší čílosti obchodu. Podle hlasatelů kalamity a škarohlídů je čím dále tím hůře.

ŘECKÝ NÁROD NEMŮŽE NARÁKATI NA vládu, že zavinila válku a její následky. Byl to národ řecký sám, který chtěl mermomocí válku, který pak zbaběle před Turkem utíkal a který teď draho musí zaplatit svou zbabělost.

ŘECKO MÁ ZAPLATIT TURECKU PĚT milionů liber, as osmáct milionů dolarů, za to, že dostalo vyprášenno. Vzhledem k financím řeckým jest to ovšem částka veliká, však vzhledem ku zbabělosti vojska řeckého jest to dost málo.

SEN. HALE NAVRHL V SENÁTU, aby nebylo dovoleno v senátu se zdržovati takovým bývalým senátorem, kteří jsou tam co lobbyisté, totiž nádhončí pro jisté předlohy. To by bylo dobré, — pochybuju ale, že návrh jeho bude přijat.

A CO PAK JE TO ZA SLAVNOST BEZ pití! Tak soudí chudí v Londýně. Za pfeležitosti jubilejních slavností dávány jsou též hostiny pro chudé, ale když prý se někteří z těchto dozvěděli, že při hostině není pití, odeřeli se hostiny zúčastniti. Oni by třeba raději pít bez hostiny.

VLÁDA AMERICKÁ VYJEDNÁVÁ PRY opět s vládou anglickou o novou smlouvu arbitrážní, na místě oné, kterou senát nepotvrdil. Když nebylo nedůvěry proti Angličku

se strany jedné a nenávisť se strany druhé, nepochybně že by vstoupila smlouva k tomu cíli by platnost co nejdříve.

ZPRONEVĚŘILÝ A PO DVOJTVÝSTNÍ přelčení viným uznán pokladník státní, Bartley, ovšem požádá o nový soud, který mu nebude povolen a odvolá se pak k vrchnímu soudu. Čím který zloděj obecný více ukradne, tím více musí pak obecných peněz vynaloženo býti na jeho usvědčení a docelení spravedlivého potrestání.

PODLE NÁHLEDU MERRÁSE DERBE jest otázka stříbra "mrtvá." To jest doznáním, že nebyla nikdy živou, že to byl pouhý humbug. Jestli věřil loni, že jen svobodná a neomezená ražba stříbra může zemi přivést blahobyt, doznává že klamal buď sebe, aneb jiné, když nyní odporučil něco jiného, aniž by zkouška se stříbrem o jiném jej předsvědčila.

V MINULÝCH DNECH OBÝVAJO SE v Lincolnu přelčení v záležitosti zkrachovaného Mosherem banku Capital v Lincolnu a Mosher svědčil, že peníze jež zpronevěřil, ztratil špekulacemi bursovými. Může být. Jisto ale je, že Mosher žije v Chicagu v hojnosti, kdežto ubozí podřídní v jeho bývalém banku musí za něho platiti vkladatelům a věřitelům zpronevěřené neb ukradené peníze.

V MINULÝCH DNECH VZNIKLA POVĚST, že cukerní trust hodlá vykoupiti ostrov Kubu, — že totiž hodlá sehnati potřebné peníze na úpis ku koupi ostrova od vlády španělské, když bude moci na Kubě požívatí výsad, jakých požívají různé společnosti v osadách anglických, ku př. Východoindická, Hudson Bay, Jiho-africká a pod. Cukerní trust se asi domnívá, když může koupit senát Spojených Států, že může koupit všechno.

DELEJ CO DELEJ, NEZACHOVÁŠ SE. Jestli některý ten milionář žije v přepychu, utrácí své miliony, aby přišly mezi lid, závidějí mu a vyčítají, že žije v lenosti a zahálce. Tuhle zase v New Yorku jedna dcera po zemřelém skrbříku milionáři Richardsonovi, který jí odporučil pakatýlek 10 milionů, byla dopadena, jak vlastnoručně před svým vlastním prahem zametala chodník a — lidičky to byste měli slyšet, jak jí vyčítají, že má miliony a přece pracuje.

V MINULÝCH DNECH ČITÁNA BYLA v pokladním úřadě v New Yorku hotovost a načítáno tu \$195,383,000. Čítání trvalo tři týdny a shledána mýlka pouze o jeden dolar. Připomínáme si, že před 13 lety demokratické časopisy předpovídaly, až demokraté dostanou do rukou knihy a přepočítají peníze, že odkryjí veliké a nesmírné švindly a zpronevěření, který republikáné ukrývají. Od té doby měli knihy a peníze v rúkou po 8 roků, ale ty švindly z nichž republikány obviňovali, odkryti nemohli, — proto že žádné nebyly.

PŘED 16 LETY ŽIL V IRSKU "CAPT." Boycott. Tehdy bylo Irsko velice znepokojeno následkem vyděračnosti majitelů půdy a Boycott v jedné schůzi nájemníků varoval před násilím a výstřednostmi, ale radil vystřhání se veškerých styků s utiskovateli a jejich nádhončími, nástroji, aneb těmi, kdo s nimi souhlasí. Rady jeho bylo uposlechnuto nejen v Irsku, nýbrž i jinde a pro vystřhání se styků takových používá se od té doby jméno rádce, — boycott. Minulý týden Boycott zemřel, ale boycott bude trvati na dále.

SEKRETÁŘE ZAHRAJČNĚHO DOŠLA žádost jednoho občana amerického, nalezajícího se v Guatemale, aby mu bylo pomozeno domu, jelikož nalezá se tam v bídě a u konsula amerického marně pomoci

se dovolával. V tom ohledu je Amerika za Anglii. Parlament anglický povoluje každým rokem položku v rozpočtu na podporu anglických podaných v potřebě se nalezajících v cizině a angličtí konsulové mají právo na vládní útraty potřebné podpory občanům anglickým poskytnouti a po případě domu je poslati. Konsulové američtí nemají žádného práva takového a mohli by přispěti pouze jen z vlastních prostředků.

NOVÉ VELKÉ JATKY "FRANČIHO krále" Armoura mají pro Omahu velkou důležitost. Ony nepochybně zajistí South Omaze první místo po Chicagu co trh dobytčí a budou míti v zápatí sousedství více obchodu a tedy i více obyvatelstva v South Omaze. Lze s bezpečností míti za to, že při pouhých jatkách nezůstane a že jiné soudružné závody vzniknou s nimi. V Omaze neb South Omaze je dosti místa pro půl tuctu neb více mlýnů, několik cukrovarů, škrobárnu, mlýn, krupky ječné a ovesné, několik lihovarů a rozmanité jiné továrny, v nichž by se obilí a jiné plodiny rolnické zpracovati a zpracované buď doma spotřebovati, aneb ku spotřebě na východ poslány býti mohly.

NÁŠ OBCHOD S OSTROVEM KUBOU byl koncem let osmdesátých kol 60 milionů ročně. S rokem 1891 vešel v platnost celní zákon McKinleyho a ta od demokrátů za humbug vyhlášená reciprocita a v prvním roce působení zákona toho vystoupil náš obchod s Kubou na 95,885,241, v druhém roce na 102,864,204. Pak vypukla válka a obchod klesl na 95,803,582, pak zrušen zákon McKinleyho a za 9 měsíců běžného roku úřadního obnášel náš obchod s Kubou jen 14,926,816 dol. Nejdůležitějším předmětem vývozu bylo sádlo a vepřové maso. V roce 1893 vyvezeno tam za 4 miliony sádla a za více než 1 1/2 milionu vepřového masa. Musí tedy záležeti Spojeným Státům na tom, aby zápas, jenž se tam vede, co nejdříve skončen byl.

PODOBÁ SE, ŽE HAWAISKÉ ČILI Sandvičské ostrovy budou přivtěleny k Soustátí buď jak buď. Ku schválení smlouvy, kteráž vládou hawaiskou uzavřena byla, je ovšem zapotřebí dvou třetin hlasů v senátu. Ale to není ta jediná cesta, jak připojení prověsti lze. Sen. Morgan podal předlohu směřující ku přivtělení Hawaiska k Soustátí dnem 4. března 1898. Podle vysvětlení senatorem podaného by tato předloha byla pouhým doplňkem smlouvy, když by tato schválení došla; kdyby však ne, pak by se ní docílilo totéž co smlouvou a to pouhou většinou obou sněmoven kongresu. Schválení presidenta by se předložo ovšem také dostalo. O přijetí předlohy prý prozatím usilováno nebude, jestli prý bude vyhlídka na schválení předlohy.

TEHDY A NYNĚ. KDYŽ KRÁLOVNA Victoria nastoupila na trůn, vládla 26 milionům lidí; nyní vládne 402,514,000. Vládne na rozloze 11,399,326 čtverečních mil, čili na dvou procentách zeměkoule. Při nastolení Viktorie mělo Soustátí 17 milionů obyvatel, nyní jich má přes 70 milionů. Chicago tehdy čítalo sotva 4,000 duší a bylo městysem na bahně! Město Melbourne v Austrálii sestávalo z 20 bud, v nichž byly trhy na kůže z vačic potkanových — nyní je totéž Melbourne hlavním městem Austrálie a čítá přes půl milionu obyvatel. V době, kdy Viktorie stala se královnou, nebylo telegrafů, nebylo vody a plynu zavedených do domů, věda i umění byly v plenkách bylo to spíše starodobí, než novověk. Čáry, udělání, pověry převládaly a třináct zločinů, bylo trestáno smrtí. Dnes je ve Velkobritsku vysazen trest smrti jen na zrádu a na vraždu.

Královna Victoria přečkala 17 presidentů Soustátí, 28 králů, 6 císařů, 4 cary, 3 královny, 13 presidentů, 10 knížat, 5 sultánů a celou řadu vládařů. Ze 70 jejích potomků 60 je na živu a včelkni jsou zaopatřeni, — parlamentem, na výlohy poplatníků. Volnost.

STARÝ AMERICAN, PAN X. Y. Z. píše jednomu chicagskému listu o situaci v Čechách. Připomínaje, kterak vždy některý vážný krok vlády na újmu národa předcházelo nějaké lákadlo, jako ku př. únorovku předcházelo Hájnový diplom a prosincovku uherské vyrovnání, soudí že nalizení vlády ohledně rovnoprávnosti jazykové následováno bude též nějakým krokem důležitým. Píše: "Ten samý Baden, který tato "jazyková nařízení" dával, sám si o Němců objednal všechny ten divoký řev, jež tropí, a tím se poměry zde v Cislajtaniu ocitují v následující slepé uličce: "Při platnosti těchto "nařízen" znemožňují zde všechnu ústavnost "rozhořčení" Němci, tak že musela býti říšská rada zavřena — z při odvolání těch nařízení by učinili to samé zase Češi, dle čehož tedy jest vlastně každá vláda zde nemožnou. Musí tudíž následovati převrat a bude tedy následovati po jazykových těchto "výnosech" zrovna tak něco nového a pro Němce spásného, jako následovalo po diplomu, uherském vyrovnání a Taifismu. Co to bude, to se ovšem ještě neví, ale dlouho to jistě na sebe nenechá čekati, kdežto ze známek předcházejících se jeví, že to bude něco kromobyčejně radikálního, při čemž asi Němci nebudou muset plakati. Mluví se o tom, že se vyrovnání mezi Čechy a Němci dosáhnouti musí, což znamená, že se budou Čechové nutiti, aby Němcům povolili, co tiho žádají. Od několika dnův jest zde po Praze vidět projížděti as 20 hlav tlupy jízdních četníků, která očividně "studuje" pletivo ulic a ježž cílem je zřejmě veřejnost na něco kromobyčejného připravovati. Četníci tito jezdí koňmo po ulicích bez zbraně, jen tak prý "na exercírku", jakéž dosud nikdy nebylo. V Německu se mezi tím odbývají schůze, kdež se hlásá, by říše německá ve prospěch Němců rakouských zakročila — a to také není nadarmo; neb což by se toho "spojenec" rakouský mohl odvážiti, když by neměl k tomu odtud povolení? Věc českého národa se tedy zřejmě blíží k velikým a osudným koncům, kde všechny svazy rakouské říše budou praskat; neztroskotají-li ten konglomerát Němci, by se tak vyhnuli nutnosti muset Slovanům povoliti "rovnoprávnost" — budou jej muset roztrfistiti Slované, aby se uvarovali před smrtí v tomto germanizačním mlýně. To jest nynější situac a dlouho to na žádný pád na sebe nenechá čekati."

Vrzení do šumicích přejeji snad nikdy jste nebyli, jestli však cestujete po atlantickém moři, třeba voda byla sebe čistší, aniž byste si utřhli mořskou nemoc — nu, jste šťastnými osudjenci, to je vše. Staří námořníci, kteří strávili téměř celý svůj život na mořských vlnách, kteří se takřka narodili na tomto žvilu, trpí někdy za bouřlivého po časi mořskou nemocí. Námořní kapitáni, turisté, obchodní cestující a plavci praví, že není lepší ochrany proti oklívému pocitu nad Hostetter's Stomach Bitters, jež ukázaly se tak spolehlivým prostředkem nemoci předcházející u invalidů cestujícím po parníku neb železnici, kteří trpí někdy právě takovými nepřijemnostmi jako cestující na parnicích velkých. Žlučnatost, zácpa, bolení hlavy a nepohodky žaludku, přivoděné vlivy klimatickými neb nezdavými, aneb nezvyklými pokrmy a vodou, vždy podléhají účinkům Bitters rychle. Populární lék tento vyjádří též revmatism a nepohodky ledvin a nervů, a všechny rozruchy přibuzné vzrůstajícímu stáří.

* V Galena, Kan., pohádal se v sobotu Ed. Martin k vůli houpačce se sousedy J. Johnsonem a C. Tuttem a výsledkem hádky bylo, že Johnson na místě usmrčen a Tutte smrtelně poraněn. Martin prchl.

Ten starý blud.

Ačkoliv někteří střílivější vůdcové demokratičtí v Iowě, jako ku př. bývalý guvernér Boise, vystrážlivě z té stříbrašské horečky, která je minulý rok zachvátila a po chladnější úvaze shledali, že honili se za bludíčkou, většina tamnějších vůdců demokrátů posud uznává za nejlepší ponechávati nepřemýšlejší své následovníky v bludu, do něhož je uvedli.

Minulý týden odhlyaly v Iowě soudobně sjezdy tří stran, stojících v opozici proti straně republikánské, totiž demokratické, populistické a tak zvané stříbrašské a dle programu předem ujednaného, metány byly losy o nominace nažč společná tiketa, nazvaná demokratickou, sestavena a postavena na platformu stříbrašskou.

Ve státní volbě iowské nebude se ovšem jednati o žádné otázky finanční, tak že vlastně platforma demokratů je pouhý humbug. Vlak republikánské tamější nepřetřebují se dojista vystřhati debátě o takové platformě a takových zásadách, neboť umožní se jim tím, odhlati pouze demagogství všech těch spojenců stran.

Článek o stříble jest nejhlavnějším celé platformy a počíná ovšem klamem. Demokracie iowská vysílá pozdrav těm 7 milionům vlastenců, kteří prý podřleli se minulý rok v zápasu o svá práva (?) a hlásí se ku platformě chicagské, kladouc největší váhu na otázku finanční, jelikož prý samé trvání zájmů rolnických, dělnických i obchodní závisí na změně naší finanční politiky a proto obnovují požadavek neomezeného ražení zlata i stříbra v poměru ražebním 16 ku 1, bez čekání na svolení kteréhokoli věk národa.

Kdyby pravdou bylo, že 7 milionů občanů hlasovalo pro blud stříbrašský minulý podzim, býval by zvolen Bryan, jelikož počet hlasů odevzdaných neobnášel plných 14 milionů, však McKinley obdržel většinu nad Bryanem 603,514. Z občanů iowských, kteří se volby účastnili, podle platformy demokratické zasloužili si ti, již pro Bryana hlasovali název "vlastenců" a těch bylo 223,741; podle toho je Iowa státem nevlasteneckým, neboť těch, jenž hlasovali pro McKinleyho bylo o 65,552 více. Jsme toho pevného přesvědčení, že většina letošní proti stříbrašskému bludu ještě zroste, neboť množí se stále řady těch, kdož seznávají ten blud, v němž snad loni tonuli a nežli nadejde den volební, bude počet jejich rozmnožen měrou ještě mnohem hojnější.

Že by "volná" ražba v poměru 16 ku 1 mohla vésti skutečně ku ražbě obou kovů, to poznati a uznati musí za blud, kdo jen pozornosti záležitosti té věnuje. Oni také stříbraři ani nepokouší se něco takového dovozovati a doznávají sami, že jedná se jim o "laciné" peníze, o volnou ražbu stříbra a znehodnocení naší měny. To by ovšem musilo způsobiti vypuzení zlata a obmezení měny naší na stříbro, tedy valné zmenšení měny v oběhu. Komu by to prospělo? Kdo by měl z toho prospěch, kdybychom znehodnotili naši měnu a naše peníze místo plnocenných 100centových dolarů byly 47centovými? Nikomu! Dojista pak nejméně zájmům dělnickým, rolnickým neb obchodním. Jaký prospěch měla by z toho kterákolivěk z tříd těchto, jestli byla by všeobecná nedůvěra a všeobecný nedostatek peněz? Jaký prospěch měl by dělník z toho, když by mzda jeho na počet dolarů byla tatáž, aneb třeba i větší, ale za vše co by kupoval musil by dáti těch laciných dolarů o tolik více? Jaký prospěch vyplnul by z toho rolníku neb obchodníku?